

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ เรื่อง รำวงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีขั้นตอนการวิจัย และผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผลการวิจัย
7. อภิปรายผลการวิจัย
8. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติเรื่อง รำวงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาค้นคว้าประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ เรื่อง รำวงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง รำวงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนกับหลังเรียน
4. เพื่อศึกษาความสามารถในการปฏิบัติการขับร้องและปฏิบัติทำรำหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติเรื่อง รำวงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
5. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนนาฏนุประชาสรรพ์ อำเภอนาฏนุ จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จำนวน 6 ห้องเรียน ที่จัดนักเรียนเข้าห้องเรียนแบบละ ความสามารถ โดยมีจำนวนนักเรียนรวมทั้งสิ้น 257 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนนาฏนุประชาสรรพ์ อำเภอนาฏนุ จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จำนวน 40 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยวิธีการใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 4 ชนิด ดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติเรื่อง รำวงมาตรฐาน รวม ทั้งสิ้น 6 แผน จำนวน 12 ชั่วโมง
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง รำวงมาตรฐาน เป็นแบบทดสอบ ปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 คำเลือก จำนวน 30 ข้อ
3. แบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติการขับร้อง เป็นแบบรูบริกสกอร์ (Rubric Score) มี 5 ระดับ จำนวน 4 ข้อ
4. แบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติท่ารำ เป็นแบบรูบริกสกอร์ (Rubric Score) มี 5 ระดับ จำนวน 4 ข้อ
5. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะ ปฏิบัติ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 1 ฉบับ 20 ข้อ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ทำการทดสอบนักเรียนก่อนการทดลอง (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง รำวงมาตรฐาน จำนวน 30 ข้อ

2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ เรื่อง รำวงมาตรฐาน โดยใช้แบบทดสอบย่อยเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจของนักเรียนและใช้แบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติการขับร้องและทำรำเพื่อประเมินความสามารถในการปฏิบัติรำวงมาตรฐาน ใช้เวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนและหลังเรียน

3. เมื่อดำเนินการทดลองครบ 6 สัปดาห์ ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังการทดลอง (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดียวกันกับแบบทดสอบที่ใช้ก่อนการทดลอง

4. เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ

5. รวบรวมข้อมูลทั้งหมดและวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่จัดเก็บและรวบรวม ดังนี้

1. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติเรื่อง รำวงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ(นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ E_1/E_2

2. วิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติเรื่อง รำวงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ(นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง รำวงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ(นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากคะแนนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน ใช้สถิติ t-test (Dependent Sample)

4. วิเคราะห์ความสามารถในการปฏิบัติการขับร้องและทำรำหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติเรื่อง รำวงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ(นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ใช้เกณฑ์ร้อยละ 75

5. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ ใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6. สรุปผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติเรื่อง รำวงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ(นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ (87.08/82.58) ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (80/80)
2. คำนีประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติเรื่อง รำวงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ(นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.7191
3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติเรื่อง รำวงมาตรฐาน พบว่าจะคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. นักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติการจัดร้องและทำรำหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติเรื่อง รำวงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ(นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง
5. ความพึงพอใจของนักเรียนหลังเรียนรู้อด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ มีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

7. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ เรื่อง รำวงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติเรื่อง รำวงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติเรื่อง รำวงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพโดยรวมเท่ากับ 87.08/82.58 หมายความว่า นักเรียนทำคะแนนจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนคิดเป็นร้อยละ 87.08 และคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 82.58 ซึ่งค่าประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ระหว่างเรียน โดยนักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียนประจำแผน 6 แผน คิดเป็นร้อยละ 87.08 และได้

คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเมื่อเรียนร่าง มาตรฐานเสร็จสิ้นแล้ว คิดเป็นร้อยละ 82.58 แสดงว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น ทักษะปฏิบัติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ที่เป็นเช่นนี้อาจมาจาก 1) ก่อนการ ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการสร้างและดูตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ดี ทั้งเอกสาร ตำรา งานวิจัยต่าง ๆ 2) วิธีการชัดเจน จัดสื่อการเรียนรู้และมีวิธีการวัดและ ประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 3)การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ พัฒนาขึ้น ได้ผ่านกระบวนการกลั่นกรองการตรวจสอบแก้ไขตามข้อเสนอแนะของ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตลอดจนการประเมินความถูกต้องและความเหมาะสม ของคณะผู้เชี่ยวชาญ 4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ยังได้ผ่านกระบวนการทดลองกับนักเรียนที่ ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างก่อนที่จะนำไปทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบปัญหาที่ เกิดขึ้นระหว่างการทดลอง และเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาข้อข้อบกพร่องต่าง ๆ ของกิจกรรมการเรียนรู้ โดยได้นำผลการทดลองไปปรับปรุงก่อนทดสอบจริงเพื่อให้เกิด ความสมบูรณ์เหมาะสมและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างมีลำดับขั้นตอน 5) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ เป็นการสอนตั้งแต่การ เริ่มรับรู้รูปแบบของนักเรียนซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญ และทำให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้เป็นลำดับ ขั้น ทำให้สามารถพัฒนาทักษะการปฏิบัติร่างมาตรฐาน และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ เป็น การเปิด โอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและบทบาทในกิจกรรม จึงทำให้สามารถเข้าใจเนื้อหา และลำดับขั้นตอนการปฏิบัติร่างมาตรฐาน ได้เป็นอย่างดี เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับอภิสิทธิ์พร แม้นวิเศษพงศ์ (2549 : 104-110) ได้พัฒนาชุดการสอน เรื่อง นาฏศัพท์และภาษาท่านาฏศิลป์ไทย โดยการเน้นกระบวนการปฏิบัติ สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 คน พบว่า ชุดการสอน เรื่อง นาฏศัพท์และภาษาท่านาฏศิลป์ โดยเน้นกระบวนการปฏิบัติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพ 85.34/89.93 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของทัศนีย์ หลักเพชร (2550 : 59-91) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการเรื่อง นายศรีปากชม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและเทคโนโลยี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นทักษะกระบวนการมีประสิทธิภาพเท่ากับ 92.62/89.40 และสอดคล้องกับนวลจิตต์ เขาวงกตพิทักษ์ (2534 : บทคัดย่อ) ที่ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นทักษะ ปฏิบัติสำหรับครูวิชาอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอนของ รูปแบบที่ประกอบด้วย การสอนทักษะปฏิบัติ 3 ลักษณะ ได้แก่ การสอนทฤษฎีก่อนปฏิบัติ

การสอนปฏิบัติก่อนทฤษฎี และการสอนทฤษฎีควบคู่กับการปฏิบัติ ครูผู้จัดกิจกรรมสามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ผลการทดลองพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนนี้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทุกประการ

2. วิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติเรื่อง ราววงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติเรื่อง ราววงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 0.7191 แสดงว่าหลังจากเรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ เรื่อง ราววงมาตรฐาน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.7191 หรือคิดเป็นร้อยละ 71.91 จะเห็นได้จากคะแนนการทดสอบก่อนเรียน มีค่าเฉลี่ย 11.40 คิดเป็นร้อยละ 38 กับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน มีค่าเฉลี่ย 24.78 คิดเป็นร้อยละ 82.58 นั่นคือ นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมที่เน้นทักษะปฏิบัติ โดยนักเรียนจะสามารถบอกขั้นตอนหลักของการปฏิบัตินั้นๆว่ามีอะไรบ้าง ได้ประสบการณ์จากการลงมือทำ และค้นพบปัญหาต่าง ๆ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้และสามารถนำความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ได้ อย่างเหมาะสม ส่งผลให้ฝึกปฏิบัติทำได้อย่างถูกต้องสวยงามและมีความมั่นใจ ซึ่งสอดคล้องกับ สมจิตร ศรีหาวงษ์(2553 : 95-96) ได้วิจัยเรื่อง ผลการพัฒนาความสามารถด้านการวาดภาพระบายสีด้วยการจัดกิจกรรมที่เน้นทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของของแฮร์โรว์ (Harrow) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเลิงด่อน โนนสมบูรณ์ อำเภอสว่างสามหมอก จังหวัดอุดรธานี จำนวน 30 คน พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมที่เน้นทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของแฮร์โรว์ (Harrow) มีค่าเท่ากับ 0.69 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของธิดารัตน์ นวลมณี (2551 : 75-113) พบว่า หลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้ งานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่องการประดิษฐ์ชิ้นหมากเบง ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 0.83

3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติเรื่อง ราววงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติเรื่อง ราววงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดเรียนรู้ด้วยกิจกรรม

การเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X} = 24.78, S.D. = 2.04$) สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X} = 11.40, S.D. = 2.47$) สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีการกำหนดเนื้อหาทักษะของกิจกรรมและระดับความยากง่ายให้เหมาะสมสอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน อีกทั้งแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติได้ผ่านการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผลการประเมินมีความเห็นในแนวทางเดียวกันโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดีมาก จึงถือได้ว่ากิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัตินี้สามารถพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขเจนศักดิ์ ไตรทิเสน (2553 : 89-93) ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติเรื่อง การใช้อุปกรณ์และการต่อวงจรไฟฟ้า กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนต่างออยพัฒนศึกษา จำนวน 21 คน พบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะปฏิบัติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติเรื่อง การใช้อุปกรณ์และการต่อวงจรไฟฟ้า กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี พบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติที่ระดับ .01 และผลการเปรียบเทียบคะแนนความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติ เรื่องการใช้อุปกรณ์และการต่อวงจรไฟฟ้า กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี พบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับเพ็ญเพชร คมจำ (2552 : 95-96) ได้สร้างชุดการสอนนาฏศิลป์ไทย เพื่อเสริมความคิดสร้างสรรค์ โดยเน้นทักษะปฏิบัติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 20 คน พบว่า ชุดการสอนนาฏศิลป์ไทย เพื่อเสริมความคิดสร้างสรรค์ โดยเน้นทักษะปฏิบัติ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 97.30/90.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ผลสัมฤทธิ์หลังการเรียนด้วยชุดการสอน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ความสามารถในการปฏิบัติการขับร้องและทำรำหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติเรื่อง ราวมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

นักเรียนมีความสามารถในการปฏิบัติการขับร้องและทำท่าเรื่อง ราวมาตรฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนแต่ละแผน โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X} = 8.40$, S.D. = 0.58) คิดเป็นร้อยละ 84.04 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานเป็นกลุ่มย่อยๆ เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามลำดับขั้น พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ จึงทำให้สามารถพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติราวมาตรฐานของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับเจดนิณ โคตรมา(2551 : 102-107) ได้พัฒนาผลการเรียนรู้และความสามารถในการปฏิบัติเรื่อง นาฏศิลป์เบื้องต้น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคร่วมมือกันเรียน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถในการปฏิบัติท่าทำเรื่อง นาฏศิลป์เบื้องต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง

5. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ

ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.49) เมื่อ พิจารณารายข้อพบว่า นักเรียนความพึงพอใจมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ 1) กิจกรรมที่นำมาใช้มีความเหมาะสมช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ได้จริง 2) ผู้เรียนทุกคนได้เป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองหรือร่วมกับกลุ่มทุกกิจกรรม 3) กิจกรรมที่นำมาใช้ในแต่ละชั้นตอนมีความน่าสนใจไม่น่าเบื่อ ตามลำดับ แสดงว่า การจัดกิจกรรมที่เน้นทักษะปฏิบัติเป็นการจัดกิจกรรมที่เอื้อให้นักเรียนได้เรียนรู้และค้นพบความรู้ จากการปฏิบัติและเรียนรู้อย่างมีความสุข ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นทักษะปฏิบัติ ทำให้นักเรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมที่หลากหลาย ได้เรียนรู้จากเพื่อน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชนและสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวผู้เรียนเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง โดยเริ่มจากความสนใจ มาเป็นอันดับแรก ตามมาด้วยความซาบซึ้ง เจตคติ คำนิยม และการปรับตัว แต่เมื่อพิจารณาลำดับความรู้สึกเป็นขั้นๆ จะเริ่มจากการรับรู้ การตอบสนอง การเห็นคุณค่า การสร้างลักษณะนิสัยตามคำนิยม กล่าวได้ว่าความรู้สึกนั้นเป็นความต่อเนื่อง ไม่ได้รู้สึกเป็นท่อนๆ แต่มีทิศทางและความเข้มข้นแตกต่างกัน แต่ละชั้นของความรู้สึกจึงเกี่ยวข้องเชื่อมโยงต่อเนื่องกัน มีความละเอียดอ่อนมาก ระดับความรู้สึกจะเริ่มเข้มข้นน้อยไปสู่ความเข้มข้นมาก จนยึดติดเป็นลักษณะนิสัยของคน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของสมจิตร ศรีหาวงษ์ (2553 : 95 – 96) ได้ศึกษาผลการพัฒนาความสามารถด้านการวาดภาพระบายสีด้วยการจัดกิจกรรมที่เน้นทักษะ

ปฏิบัติตามแนวคิดของของแฮร์โรว์ (Harrow) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สาระทัศนศิลป์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมที่เน้นทักษะปฏิบัติตามแนวคิดของแฮร์ โรว์ (Harrow) เรื่องการวาดภาพระบายสีมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) สอดคล้องกับวีรวรรณ โจนงนุช (2551 : 114-117) ได้พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง เขียนลายสังคโลก โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเมืองเจ็ลียง อำเภอศรีสาขาล้อย จังหวัดสุโขทัย จำนวน 32 คน พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนมีต่อชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการเขียนลายสังคโลก โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

8. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ เรื่องร่ำวงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ(นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนในเรื่องร่ำวงมาตรฐาน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนที่มีโครงสร้างและขอบข่ายของเนื้อหาและบริบทที่อยู่ใกล้เคียงได้

1.2 การจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะในการเรียนร่ำวงมาตรฐานจะต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุด โดยครูเป็นผู้สร้างสถานการณ์กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้และปฏิบัติ

1.3 ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการปฏิบัติร่ำวงมาตรฐานให้เกิดความชำนาญเพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเอง สามารถนำความรู้ไปจัดการแสดงตามที่ต้องการได้ รวมทั้งเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพด้านการแสดงต่อไปโดยผู้เรียนนำไปประยุกต์ใช้ตามสถานการณ์

1.4 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละแผนไม่ควรจำกัดเวลามากเกินไป ควรมีการยืดหยุ่นเพื่อให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมอย่างเต็มที่

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ ไปทดลองจัดการเรียนสอนในสาระอื่น เพื่อเสริมทักษะให้เกิดแก่ผู้เรียน

2.2 ควรมีการเปรียบเทียบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติ กับวิธีการสอน หรือเทคนิคการสอนตามรูปแบบต่าง ๆ เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY